

Sardar Patel University**M. A. Examination Ist Semester (CBCS) Sanskrit****Thursday Date: 01/11/2018 Time: 10.00 a.m. to 01.00 p.m.****PA01ESAN23: Mahakavya: Kiratarjuniyam of Bharavi (Sarga: 1) & Shishupalvadham of Magha (Sarga: 1)****Total Marks: 70****(૧૦)**

પ્ર-૧ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો (બધા ફરજિયાત):

૧. કિરાતાર્જુનીયમ્ની સર્ગસંખ્યા કેટલી છે ?

(A) ૧૭

(B) ૧૮

(C) ૨૦

(D) ૨૨

૨. કિરાતાર્જુનીયમ્નું કથાવસ્તુ કયા ગ્રંથમાંથી લીધું છે ?

(A) શ્રીમદ્ભાગવત

(B) રામાયણ

(C) મહાભારત

(D) વિષ્ણુપુરાણ

૩. કિરાતાર્જુનીયમ્નો નાયક કોણ છે ?

(A) અર્જુન

(B) ભીમ

(C) શ્રીકૃષ્ણ

(D) વિદૂર

૪. કિરાતાર્જુનીયમ્માં કુલ શ્લોકસંખ્યા કેટલી છે ?

(A) ૧૦૩૩

(B) ૧૦૫૨

(C) ૧૦૪૮

(D) ૧૦૪૦

૫. ભારવે: _____ ।

(A) શબ્દમાધુર્યમ્ ।

(B) અર્થગૌરવમ્ ।

(C) વ્યંજનાગૌરવમ્ ।

(D) શબ્દગૌરવમ્

૬. શિશુપાલવધમ્ ઉપર રચાયેલ મલ્લિનાથની ટીકાનું નામ આપો.

(A) પદ્ધતિ

(B) હસન્તી

(C) સર્વકથા

(D) સુબોધ

૭. શિશુપાલવધમ્માં કુલ સર્ગસંખ્યા કેટલી છે ?

(A) ૨૦

(B) ૧૮

(C) ૨૨

(D) ૨૧

૮. નારદની વીણાનું નામ શું છે ?

(A) બૃહતી

(B) ધોષવતી

(C) મહતી

(D) અલાબુ

૯. શિશુપાલવધમ્ના પ્રથમસર્ગનું નામ આપો.

(A) નારદસપર્યા

(B) રાજનીતિવિવરણમ્

(C) પર્વતવર્ણનમ્

(D) કૃષ્ણનારદસંભાષણમ્

૧૦. શિશુપાલવધમ્માં મુખ્ય રસ કયો છે ?

(A) વીર

(B) શૃંગાર

(C) અદ્ભુત

(D) બીભત્સ

પ્ર- ૨ શિશુપાલવધમ્નુ મૂળકથાનક જણાવી તેમાં કવિએ કરેલા પરિવર્તનો વિશે નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર- ૨ ભારવિનું જીવન, સમય અને કવન વિશે નોંધ લખો (૧૪)

પ્ર- ૩ (અ) ગમે તે બેનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો: (૦૬)

૧. ક્રિયાસુ યુક્તૈર્નૃપ ચારચક્ષુષો ન વચ્ચનીયા: પ્રભવોઽનુજીવિભિઃ ।
અતોઽર્હસિ ક્ષન્તુમસાધુ સાધુ વા હિતં મનોહારિ ચ દુર્લભં વચઃ ॥
૨. સુખેન લભ્યા દધતઃ કૃષીવલૈરકૃષ્ટપચ્યા ઇવ સસ્યસંપદઃ ।
વિતન્વતિ ક્ષેમમદેવમાતૃકાશ્ચિરાય તસ્મિન્કુરવશ્ચકાસતિ ॥
૩. અખણ્ડમાખણ્ડલતુલ્યધામભિશ્ચિરં ધૃતા ભૂપતિભિઃ સ્વવંશજૈઃ ।
ત્વયાત્મહસ્તેન મહી મદચ્યુતા મતઙ્ગજેન સ્ત્રિગિવાપવર્જિતા ॥
૪. અથ ક્ષમામેવ નિરસ્તવિક્રમશ્ચિરાય પર્યેષિ સુખસ્ય સાધનમ્ ।
વિહાય લક્ષ્મીપતિલક્ષ્મ કાર્મુકં જટાધરઃ સંજુહુધીહ પાવકમ્ ॥

પ્ર- ૩ (બ) ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો: (૦૩)

૧. સ સૌષ્ઠવૌદાર્યવિશેષશાલિનીં વિનિશ્ચિતાર્થામિતિ વાચમાદદે ।
૨. વ્રજન્તિ શત્રૂનવધૂય નિઃસ્પૃહાઃ શમેન સિદ્ધિં મુનયો ન ભૂભૃતઃ ।

પ્ર- ૩ (ક) ગમે તે બેનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ કરો: (૦૬)

૧. ચયસ્ત્વિષામિત્યવધારિતં પુરા તતઃ શરીરીતિ વિભાવિતાકૃતિમ્ ।
વિભુર્વિભક્તાવયવં પુમાનિતિ ક્રમાદમું નારદ ઇત્યબોધિ સઃ ॥
૨. યુગાન્તકાલપ્રતિસંહતાત્મનો જગન્તિ યસ્યાં સવિકાશમાસત્ ।
તનો મમુસ્તત્ર ન કૈટભદ્વિષસ્તપોધનાભ્યાગમસમ્ભવા મુદઃ ॥
૩. અનન્યગુર્વ્યાસ્તવ કેન કેવલઃ પૂરાણમૂર્તેર્મહિમાઽવગમ્યતે ।
મનુષ્યજન્માઽપિ સુરાસુરાનુગૈર્ભવાન્ ભવચ્છેદકરૈઃ કરોત્યધઃ ॥
૪. અમાનવં જાતમજં કુલે મનોઃ પ્રભાવિનં ભાવિનમન્તમાત્મનઃ ।
મુમોચ જાનત્રપિ જાનકીં ન યઃ સદાઽભિમાનૈકધના હિ માનિનઃ ॥

પ્ર- ૩ (ડ) ગમે તે એક સસંદર્ભ સમજાવો: (૦૩)

૧. વિપાકપિઙ્ગાસ્તુહિનસ્થલીરુહો ધરાધરેન્દ્રં વ્રતતીતતીરિવ ।
૨. ઉપેયુષો મોક્ષપથં મનસ્વિનસ્ત્વમગ્રભૂમિર્નિરપાયસંશ્રયા ।

પ્ર- ૪ કિરાતાર્જુનીયમ્ના પ્રથમ સર્ગમાં રજૂ થયેલ દૂર્યોધનની રાજનીતિ વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર- ૪ દ્રૌપદીના પાત્ર વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)

પ્ર- ૫ શિશુપાલવધમ્ના પ્રથમ સર્ગમાં આવતા અલંકારો વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૪)

અથવા

પ્ર- ૫ નારદના સંદેશ અંગે સવિસ્તર ચર્ચા કરો. (૧૪)

